

הוצאת ספריו וכתביו הקי ומפעלים להפצת תורתו

משתגעין ומתלהטין ב תורה האור החיים הקדוש

סוכות תשפ"ד | גליון פד

מוקדש לזכות ידידנו רודף צדקה וחסד הדבוק בכל נפשו ומאודו בתורת רבינו הק' זיע"א - הרה"ח אברהם ישראל הערשקאוטש שליט"א - קרית יואל ולעילוי נשמת אביו שהיה דבוק בספה"ק אור החיים והוגה בה כל ימיו - הרה"ח מרדכי בן הרה"ח אריה ז"ל נלב"ע ד' תשרי תשפ"ד תנצב"ה

פנינים מיוחדים מעובדים ומתומצתים על פי דברי רבינו

פניני חיים

בש"ם בצלאל - לע"נ הרה"ח רבי משה שמואל ב"ר בצלאל ז"ל

נלקט מהספר 'מאור החיים' לתלמיד רבינו משמו

מוסר חיים לקח מהפרשה במשנת רבינו

בשמי"ם ראש - לזכות ידידנו הרה"ח רבי יהודה בן שרה מרים הי"ו ווייס

הצדיק מושל על יראת-שמים שבלבבות בני ישראל

על פי ההלכה מספיק שיהיו שלושה דפנות לסוכה, והדופן השלישי מספיק שיהיה ברוחב טפח. ויש לנו ללמוד מזה, שבמקרה שיש שני דפנות והשלישית הוא טפח, זה נראה בצורה כמו פ"א סופית "ף", וגם כשאדם פושט זרועו וכופף אותה דומה לאות "ף", והרמז בזה הוא, שעד סוכות ימינו של הקב"ה היתה 'פשוטה' לקבל שבים, ועכשיו שחזרנו בתשובה, הקב"ה כופף ידיו כביכול לחבק אותנו כשאנחנו נכנסים לסוכה.

"סוד הסוכה הם פלאי פלאים, שהסוכה אינה מה שאתה רואה בעיניך שהם קנים והדס, אלא תיבת סוכה היא ממש שם ה' ואדנות".

האותיות ו' כ' [26=] שבאמצע תיבת סוכה, הוא בגימטריא שם הוי"ה [26]. וגם האותיות ס' ה' (האות הראשונה והאחרונה) הם כמספר אדני".

"נתן לנו שבעה ימים של סוכות ושבעה ימים של פסח, לזכות באלו הימים הרבה שכר לעולם הבא. ואמרו חכמינו שמאחר שעת הקיץ בא ויש חולאים רבים בסיבת החום, נתן לנו ה' שבעה ימי פסח שהם ימים טובים פנויים ממלאכה ללמוד בתורה, וילך לשמוע דברי תורה להראות הדרך הישרה שיבור לו האדם, וכמו כן שבעה ימי סוכות, ועם זכותם ינצל האדם מן החלאים המקריים לבא בימות התמוז ובימות הגשמים. ולא כאותם שמאבדים זמנם באלו הימים לשחוק בקרטיין [=קלפים] או דבר אחר, אוי להם ואוי לנפשם".

הד' מינים מכוונים כנגד אברי האדם, האתרוג - כנגד הראש, הלולב - כנגד הברית מילה, ג' הדסים - שנים מהם כנגד שני הידים והשלישי כנגד כל הגוף, והערבה - כנגד ב' הרגלים, ולכן ציוה השם יתברך לאגוד כולם יחדיו, שכולם יהיו יחדיו בשלום לעבוד את בוראנו.

הרמז בנענוע הלולב הוא שעושים 'הולכה והבאה', שאנחנו קודם כל פושטים ומקרבים ידינו לקבל שפע מאת הקדוש ברוך הוא, ואח"כ מוליכים ומביאים הלולב - לרמז שאנו קיבלנו השפע בחסדו יתברך שמו.

'איתא באור החיים הקדוש על הפסוק צדיק מושל ביראת אלוקים, הפירוש שיש לו כח ליתן יראת שמים לכל מי שירצה, והכוונה הוא, על ידי שהצדיק עובד להשיג מדריגת יראת שמים, נעשה כשלו ויש לו רשות לעשות בו מה שירצה, ולכן יש לו כח להשפיע היראה לזולתו'.

והרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"ע בספר 'גנוי ישראל' (פר' שלח) העלה יותר מדברי רבינו, שבכח הצדיק 'ליטול את הבחירה מיד האדם, ולהכניס בקרבו יראת ה'". ועל פי זה פירש מה שהשי"ת אמר למשה רבינו אצל המרגלים 'שלח לך', ופירשו חז"ל: 'לך - לדעתך'. דהיינו שרמזו לו בזה שיטול מן המרגלים את בחירתם החפשית ויכניס בהם את 'דעתך', ועל ידי זה הם ילכו בטח ולא יכשלו. אך משה ואהרן לא הבינו זאת וחשבו כי לא טוב ונאה לעשות כזאת לאנשים גדולים כאלה שלוחי ישראל, ובטחו באמונתם כי לא ישנו ולא יטו מנתיבות הנכון והישר, ולזאת נגרם להם מה שנגרם.

וכדברים אלו מבואר להדיא בדברי רבינו בפרשת קרח (במדבר טז, טו) בפסוק 'אל תפן אל מנחתם, שמשה רבינו ביקש מהשי"ת שאפילו אם יש להם זכות מאיזו מצוה או מעשה טוב שעשו לא יפן ה' אליה ולא יגיע להם ממנה שום זכות, ויש כח לצדיקים לעשות כן, כי הם מושלים ביראת אלוקים של בני אדם. וכתב שם: 'ואם תאמר איך יבטל מדתו יתברך [שאינו מקפח שכר כל בריה] לאנשים ההם לעוות משפטם. דע כי הצדיקים יש כח בהם להפקיע זכות הנמצאת לרשעים כשיראו שהם מוחלטים ברע, והוא סוד צדיק מושל ביראת אלהים, פירוש, מושל ביראת ה' שיעשה האדם, אם יראה בעיניהם להפקיע זכותו ממנו, יש כח בידם, מה שאין הקדוש ברוך הוא כביכול עושה. ותמצא בדין שלמטה כיצא בדבר שיכולין בית דין להפקיר נכסי אדם רשע כאומרם (יבמות פט, ב) הפקר בית דין הפקר'.

"יחי ראוּבֵן וְאֵל יָמֹת וְיִהְיֶה מְתִיו מְסַפֵּר" (לג, ו). כתב רבינו זול"ק: התפלל עליהם שיהיו צדיקים, לפי שנמקו הרשעים במאורע גדוליהם במעשה קרח כאמור בסמוך, לזה התפלל 'ויהי מתיו מספר', פירוש, על דרך אומרם ז"ל (סנהדרין כו, א) שאמר חזקיה לפני הקדוש ברוך הוא רבים אשר את שבנא וגו', והשיב הקדוש ברוך הוא אין מנין לרשעים, לזה אמר משה במתק לשונו 'מתיו מספר', פירוש שלא יהיו רשעים שאז אין מנין להם, ותועיל תפלת צדיק על הדבר בסוד (שמואל ב כג, ג) 'צדיק מושל ביראת אלהים', עכ"ל.

מבואר כאן בדברי רבינו שתפילת הצדיק בכוחה להועיל לאדם שלא יחטא וירשע, וזהו מאמר הכתוב 'צדיק מושל ביראת אלוקים', שהצדיק בתפילתו כביכול מושל ביראת אלוקים של אדם אחר.

ובפרשת שלח (במדבר יד, כד) פירש רבינו על פי זה את הכתוב 'ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו', שאצל כלב בן יפונה נתעוררה רוח רעה ללכת אחר עצת מרגלים, והיה צריך להתגבר עליה כדי שלא יחטא, מהשאיין כן אצל יהושע בן נון לא התעוררה כלל בקרבו רוח רעה - מכח תפילתו של משה רבינו שהשי"ת יושיעו מעצת המרגלים. וזה לשון רבינו שם: 'כי יהושע לא היתה רוח אחרת עמו להטעותו מדרך השכל כי משה מנעו, ויש כח בתפלת הצדיקים גם לבחינה זו, בסוד צדיק מושל ביראת אלהים, והבן'.

אמנם כמה מאבירי הרועים פירשו עומק דברי רבינו, שאין זה ענין של תפילה ובקשה גרידא מהשי"ת שישפיע לאדם יראת שמים כדי לבטל ממנו את היצר הרע, אלא הצדיקים עצמם משפיעים יראת ה' לבני ישראל, כמשמעות לשון הכתוב 'צדיק מושל ביראת אלוקים'.

וזה לשון הרה"ק רבי משולם שרגא מברעזאן זיע"ע בספה"ק 'שפת אמת' (שמות ד"ה ויקם):

מדוע הקדימה התורה מצות ד' מינים לסוכה, והרי מצות סוכה קודמת?

בפרשת אמור (כ"ג מ-מ"ב) "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תרמים וענף עץ אבות וערבי נחל וגו', בסכת תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות". הקשה ה"מגלה עמוקות" מדוע הקדימה התורה מצות ד' מינים למצות סוכה, והרי מצות סוכה מקיימים אותה כבר בליל כניסת החג, ומצות ד' מינים רק למחרתו.

ובספר פתחא זוטא על הל' סוכה (בהקדמה) - תירץ: דהנה באור החיים הקדוש פר' אמור, ביאר הטעם שכתבה התורה פרשת המנורה בפר' אמור, אע"פ שכבר נאמרה מקודם, אלא נתכונה התורה להסמיכה לפרשת סוכה, שהוא רמז לענני הכבוד שבני ישראל היו הולכים לאורם, ומזה ילמדו גם למצות מנורה, שאין הקב"ה ח' צריך לאורה, שהרי מ' שנים שהיו במדבר והלכו לאורו, אלא עדות הוא לשישראל שהשכינה שורה בישראל. לפי"ז מתורץ דלכן איחרה התורה את מצות הישיבה בסוכה, כדי שתהיה סמוכה למצות המנורה, יעו"ש. (ולא היו יכולים להקדים מצות מנורה למצות סוכה. כיון שהוא יפסק באמצע פרשת המועדים).

האיך מבקשים בזכות שהכה משה על הסלע - הרי זה חטא וחטון עבורו?

בתפילת חזרת הש"ץ לשמחת תורה אומרים זכור משוי בתיבת גמא מן המים וכו', סגולת עת צמאו למים, על הסלע הך ויצאו מים, בצדקו חון חשרת מים. והקשו המפרשים, דהרי הקב"ה החשיב לו הדבר לחטא, והאיך אנו מבקשים ומזכירים זאת לזכות בבקשתנו.

ותירצו שני גדולים בסגנון אחד, הגרצ"פ פראנק (מקראי קודש) והגאון רבי ראובן מרגליות זצ"ל, עפי"ד האור החיים הקדוש בפר' שלח, דמשה רבינו חשש שאם לא יצאו מים ע"י הדיבור יתחלל שם שמים שיאמרו שאינו יכול לעשות נסים. ואנו מתכוונים להזכיר זכותו של משה רבינו שמסר נפשו וחייו למען כבוד הש"ת.

המשכת הדיבקות בהש"ת הממועדים גם אחרי החג

"ביום השמיני עצרת תהיה לכם". פירש רש"י בשם המדרש, דהענין של שמיני עצרת הוא, משל למלך שזימן בניו לסעודה לשמוח איתו באהבה, כיון שהגיע זמנם להיפרד וללכת ממנו, אמר להם 'עכבו עמי יום אחד'. כמו כן הענין של שמיני עצרת, שאנו נפרדים מהקב"ה, והקב"ה מבקש מישראל עצרו עמי יום אחד, ואומר להם 'קשה עלי פרידתכם', עכ"ד.

וכתב בספ"ק יטב פנים (על המועדים - שמיני עצרת - אות ו'): ויש לבאר הענין, על פי מה שכתב האור החיים הק' בפרשת ואתחנן, לפרש הפסוק 'ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום', ופירש האוה"ח על פי דברי הגמ' דיש חילוק בקדושת האותיות המחוברים לשמות הקב"ה, דהאותיות שהם לפני השם (בה') מותר לתחקקם, והאותיות שהם אחרי השם (כגון אלוקיכם) אינם נמחקים. ומרמת התורה שבני ישראל דבקים בהקב"ה, כמו האותיות שלאחרי השם שאינם נמחקים, וזהו הפירוש ואתם הדבקים בה' אלוקיכם - כמו האותיות 'כס' של 'אלוקיכם' שלאחרי השם שאינם נמחקים, כך בני ישראל דבקים בהש"ת. עכ"ד האוה"ח. וביאור דבריו, דרק כשבני ישראל דבוקים בהקב"ה הוא נקרא 'אלוקיכם', אבל כשבני ישראל אין מתנהגים כראוי אינו נקרא אלוקיכם, ונפרדים האותיות 'כס' מאלוקיכם.

והנה בימים הקדושים האדם מפנה עצמו מכל עסקיו, ובמחשבתו דבוק רק בהש"ת, ואחרי הימים האלו שב כל אחד למקומו לעסוק גם בעניני עוה"ז, ולכן אומר הקב"ה 'עצרת תהיה לכם', שגם אחרי הימים הנוראים יהיו דבוקים בהקב"ה, ושיהיו מחוברים ועצורים אליו באותיות 'כס' שאחרי החג יהיה ג"כ עליהם בבחינת אלוקיכם.

וזהו הפירוש במה שאומר הקב"ה 'קשה עלי פרידתכם' דהיינו 'פרידת כס' - שלא יהיו בבחינת זאת שלא יהיו דבוקים בהש"ת ולא יוכלו כביכול להיקרא 'אלוהיכם', ויצטרך להפריד האותיות 'כס' מ'אלוקיכם'.

ולכן ג"כ הצירוף של חודש חשון הוא זבת חלב "ודבש היום הזה" אלוקיך" (דברים כו, טו) - כי בחודש תשרי עוסקים בתעניתים ובסיגופים, ובהג', שמחים בשמחה של החג, ואחר זה בחודש חשון כל אחד שב למקומו לעסוק גם בעניני עולם הזה, בעסקי חלב ודבש וכדו', ועל כל זה צריך שיהיה דבוק בהש"ת עד שיתכנה על האדם בשם 'אלוקיך'. וזהו הרמז, 'חלב ודבש היום הזה' - שאעפ"י שתעסקו בעניני חלב ודבש, אעפ"י יהיה ה' אלוקיך - דבוק בלי הפסק, כמו כ' של אלוקיך שאינו נמחק.

האוכל מזונות בשיעור כזית בליל הראשון של סוכות אם קיים מצות אכילת כזית בסוכה

בספ"ה קראשון לציון (ברכות לח, א) כתב רבינו לחדש, דהאוכל כזית מפת הבאה בכיסנין בליל פסח, מברך על זה 'המוציא' ויוצא בזה ידי חובת אכילת מצה.

והוכיח כן מהסתירה בסוגיית הגמ' שם, דפת שנאפית בקרקע ולא בתנור, דמברכים עליה 'בורא מיני מזונות', ויוצא בה ידי חובתו בפסח, ואילו בדף ל"ז עמוד ב' מבואר דפת שאין מברכין עליה 'המוציא' אין יוצאים בו ידי"ח אכילת מצה.

ומיישב רבינו: ויש לומר, דשאני כזית מצה בליל פסח דחשיב והו"ל כקבע דמברך המוציא, ודרכן של ישראל לקבוע אכזית מצה דאחשבה להאי קרא וכו', ומברך המוציא הגם דלא בעי למיכל אלא כזית של מצה, דמצותה קובעת לה סעודה. עכ"ל.

והחיד"א בשו"ת יוסף אומץ (סי' מ"ח) הביא דברי רבינו, והוסיף דלפי"ז הוא הדין בחג הסוכות אם אכל כזית פת הבאה בכיסנין מברך המוציא וברכת המזון ויוצא ידי חובתו, דכיון דילפינן חיוב אכילת כזית בליל סוכות בגז"ש ט"ו ט"ו מהג מצות, א"כ כמו דאמרין בחג המצות דמהמצוה מחשיב האכילה ומשוי לה קבע, ה"נ לענין אכילה דחג הסוכות יעו"ש.

אמנם החיד"א גופיה חולק ע"ז גם לענין ליל פסח, וס"ל דרק אם אוכל מזונות בשיעור קביעות סעודה אז יוצא ידי"ח דליל פסח וסוכות יעו"ש, ועיין גם בספרו "מחזיק ברכה" (סי' תרל"ט) דנסתפק בזה לגבי ליל סוכות אפילו באופן שקובע סעודה.

והמשנ"ב (שם) הביא דבריו, וכתב לדינא דאינו יוצא ב'פ'ת כיסנין' אלא בעינן לחם גמור. אמנם במנחת חינוך (מצוה י') וכו"ה בדגול מרבבה (כת"י שו"ע או"ח סי' קס"ז, שו"ע מכר"י) דכתבו מדנפשייהו ככל דברי רבינו, מכח הראיות הנ"ל.

ומצינו שיטה הממוצעת שהסכימו לה רוב האחרונים - יוצא ידי"ח כזית בפה"כ בליל פסח וסוכות, ומ"מ מברך ע"ז בורא מיני מזונות ואעפ"י"כ יוצא ידי"ח - עיין בסי' קס"ז, בשו"ע הרב, וברעק"א, ובאבן העזר, ובפרי מגדים, ובמגן גבורים, וכ"כ בשו"ת "זרע אמת" (סי' כ"ח). [ויעו"ש חידוש בשו"ת "זרע אמת", דגם סעודת שבת יוצאים ידי"ח במיני מזונות, אמנם בשו"ע הרב חולק ע"ז, כיון דבסעודת שבת בעי עונג].

ונבוא בס"ד לבאר ולהוכיח שיטת רבינו הק' ודעימיה דיוצאים בזה ידי"ח, ומברך המוציא, ודלא כהמשנ"ב דפסק להלכה דאין יוצאים ידי"ח.

א. דהנה מצינו דיוצא ידי"ח בליל סוכות בשיעור כזית פת, ולכאורה הרי שיעור אכילת עראי הפטורה מסוכה כשהוא עד כביצה וכמבואר בגמ' ובשו"ע, וא"כ האיך יוצא ידי"ח בשיעור כזית. אלא הביאור הוא דהמצוה משויא ליה כאכילה, וא"כ על זה הדרך אפשר לומר דהמצוה משויא ליה כאכילת קבע מהמזונות דאז בודאי דמברך ע"ז המוציא.

ו'בשערי תשובה" (סי' תרל"ט אות ג') הביא דברי החיד"א במחז"ב הנ"ל, והעיר ע"ז דלכאורה י"ל דהחוב משוי ליה קבע וכנ"ל, וכתב דיש לחלק ביניהם, דהיכא דאכל פת גמור אלא דבסר רק בשיעור דהוא פחות מכביצה, אז מהני המצוה והחוב דליל הראשון למישוי ליה קבע. (כיון דשיעור כביצה ענינו דאז יש ליה חשיבות, ומכח המצוה יש לו חשיבות בפחות מכך). מאש"כ כשהחטון הוא כשהוא המאכל שאינו 'לחם ופת' לא מהני חיוב סוכה דלילה הראשונה למישוי קבע ללחם זה, כיון שאין דרך לאכול לחם כזה לקבע, עכ"ד בתוספת הסבר.

ב. דהרי פת הבאה בכיסנין נקרא לחם מן התורה, דהרי הוא חייב בחלה ושם כתיב 'חלת לחמי', וכשקובע סעודתו ע"ז הוא חייב לברך שלוש ברכות מה"ת, ומה שאין מברכים המוציא וברהמ"ז בכזית, הטעם כשמ"כ הב"י בסי' קס"ח, דלא תקנו חז"ל לברך המוציא י"ג ברכות בכזית אלא על לחם שדרך בני"א לקבוע עליו סעודה והוא עיקר אכילתם, ולא פהב"כ שעיקרו אכילתו עראי. והוא הערה עצומה לכאורה, דלענין חלה הוי לחם גמור מה"ת, ולענין מצה וסוכה לא יאה מה"ת, ומוכח כדעת מרן האוה"ח ודעימיה - דאכן יוצאים בזה ידי"ח אכילת מצה בליל פסח וחובת אכילה בסוכה. (והרבה אפשר להאריך בזה עוד. אלא שאין הזמן מספיק, ועוד חזון למועד אי"ה).

מאת מנחם שיעור והווי תורת האור החיים הקדוש מעינים:
עם הספר 'כל הנתוב לחיים' הכולל אלפי ביאורים מנדולי הדורות על
ספר 'אור החיים' הקדוש, מדינשים 'מתקנות ועיבות' בדברי האור
החיים הקדוש, ומגלים צפונות ונפלאות בתורתו הקדושה, עד כמדו
ש'משנתנין ומתלהנין אחריה'.

להשיג בכל תמית הספרים, או בקו המורשת' 0733.713.620

מתקנות ועיבות טוב התורה

שמחת בית השואבה

במכתב קדשו של רבינו לנדיבי העם שחמכו בישיבתו הקדושה, כתב רבינו וזה לשון קדשו:

"בחול המועד עשינו שמחת בית השואבה והייתי אני מדליק לילה אחת ועשינו שמחה גדולה. כל החברים במצב החיים והבריאות, כן ירבה. העליתי שמתם בברכה תהילה ובתפלה מול שוכן הבירה לתת להם מאוויים וחפצם לטוב כל הימים".

מהו הסיפוד הנורא ב"הושענא רבה" לחיי רבינו שהתאמץ להביא הגאולה?

בכתבי רבי יושע ש"ב [בעמ"ס מנחת יוסף על הל' שחיטה וטריות] כתב ששמע מרבי שמעיה הכהן ששמע מהספרדים שיש להם כתב יד **ממרו החז"א** על רבינו, וז"ל:

דורו, וכן הוה בעוונותינו הרבים שנעדר בשנה הזאת".

וסיים הרב חז"א כי הבין ממאמרו שהוא היה משיח והוא היה מוכן להתגלות ולבוא, אך בעוונותינו הרבים לא אסתיעא מילתא.

רבינו היה עולה ל"חתן תורה"

כתב רבינו במכתב קדשו על שמחת תורה בירושלים, וזה לשונו:

"יום שמחת תורה הייתי אני חתן תורה מסיים, ששלחו לי הפרנסים לשאול ממני שאהיה חתן תורה ואינם רוצים ממני שום נדבה, אלא לכבוד תורה, ישלם ה' פעלם. ונדרתי שמן למאוד לכבוד מדרש 'כנסת ישראל', ה' יכוננו שיהיה בסיוע טוב ולחיי מעלתם החברים המעמידים אותי ולהצלחתכם".

"השנה האחרונה שבא מעיד סאלי לארץ ישראל ניעוד בליל הושענא רבא ואמר התיקון והיה פניו מאירים כאור החמה ופניו דומה למלאך ה' צבאות והיה לבוש לבנים.

בהגיע חצות הלילה נכנס לחדרו ונתעטף בבגדים שחורים ונפל על פניו בפישוט ידים ורגלים ובכה במרירות, ושכב עד זמן תפילה, ויצא מחדרו והתפלל, ואחר כך חזר לחדרו עד שמיני עצרת ואז יצא ולבש בגדיו לבנים.

ואחרי יום טוב שאלתי אותו על זאת, והשיב שהתפלל על ביאת משיח ונענה, וכאשר ראה הס"מ כי כלתה אליו הרעה יצא והסית בכל כחו לחרבות עבירות בעולם והצליחו מעשיו כל כך עד שפעל הדין ונגזרה כליה רחמנא ליצלן.

וכאשר ראה רבינו זאת השתטח והתאמץ בתפילה עד שהפך וקיבל הגזירה על עצמו והציל את כל

מסובב הסיבות

אני עובד במשרה ממשלתית מכובדת למעלה 20 שנה, לפני תקופה התבררתי מהמנהל על קידום משמעותי בתפקידי, אלא שלשם כך התבקשתי לעבור סדרת מבחנים מקיפים לתועלת העניין.

מדובר היה בחומר לימודי קשה עיוני ומעמיק, וטירדות החיים לא נתנו לי פנאי להתרכז בשינון החומר כראוי. בהתקרב ובא יום עריכת המבחן הייתי בלחץ נוראי, משום שהיה לי נחוץ לקבל את הקידום המשמעותי ובנוסף העלאת גובה השכר החודשי.

באותו זמן נודמו לי עסקת חיים משתלמת לתמוך בעשרת אברכים הלומדים בכולל אור החיים, והעברתי את תרומתי לאחזקת התורה למשך שבוע ימים. עם זכות השותפות הנצחית בתורת האור החיים הקדוש ובבטחון עוז בהשם יתברך אוהב צדיקים, הגעתי למקום שם נערך המבחן ובלבי תקווה להצלחה רבה למרות שלא התכוננתי היטב וכנדרש.

אך שהגעתי למקום, הבחנתי בשתי תורים של נבחנים, תור אחד ארוך, ותור נוסף קצר, כמובן שניגשתי לתור הקצר.

אך שהגעתי למקום, הבחנתי בשתי תורים של נבחנים, תור אחד ארוך, ותור נוסף קצר, כמובן שניגשתי לתור הקצר.

נחשפתם לסיפור ישועה בזכות לימוד תורת רבינו האור החיים הקדוש, שתפו אותו באימייל

יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל

ברכות מאליפות מעומקא דליבא נעטר ונאחל קדם ראש מכון מורשת אור החיים הקדוש העושה ומעשה לכבודו של רבינו בעל אור החיים הקדוש זיע"א

מורינו הגאון **הרב משה שוורץ שליט"א** לכבוד ולתפארת יום הכתרתו בכתר שם טוב בנור הרבנות בהתמנותו לרב בית המדרש קהל חסידים צפון ב"ב זכות רבינו הקדוש יעמוד לימינו בעזר שמים ממעל וממנון הברכות יושפע בעדו הצלחה מרובה בכל פעולותיו להפיק משאלות ליבו ומשאת נפשו להשפיע בהרצאת תורה ולרום קהל עדתו על מי מנוחות דשנים ורעננים יהיו

בכלל המברכים חברי המכון ושומעי לקחו

בקשה: ישמח לב מבקשי ה', שזכינו לאור בקשת רבים להתחדשות מרנינה בהדפסת והפצת העלון ברחבי תבל, והיות שההוצאות מרובות בקשתנו ליטול שותפות במלאכת הקודש להקדשת העלון. ניתן לפנות בהודעה ל'קו המורשת' או באימייל g0774904173@gmail.com להנצחה ולזכות ישועה, וזכות רבינו הקדוש יגן בעדכם להתברך במגן האלף בכל משלח ידיכם ברוב הצלחה.

אלפים כבר נושעו

בזכות תרומתם למען האור החיים הקדוש והפצת ספריו הקדושים

קנה לעצמך זכות אצל האור החיים הקדוש

מוקד הישועות: 0733-713-620

רבינו האור החיים הק' מגן על לומדיו בבי"ד של מעלה

סיפור החסיד ר' מרדכי שרגא באומינגר ז"ל, נין הרה"ק ישראל מהוסיאטין זי"ע: באחד הימים, כשהיה רבי מרדכי שרגא בהיכל קדשו של זקנו, הציץ לבית המדרש והבחין ביהודי בלתי מוכר שהתיישב בירכתי בית המדרש והגה ב'אור החיים' הקדוש. מתוך סקרנות, ניגש אליו והציג עצמו כנינו של הצדיק, ובהיכנסו עמו בדברים שמע מפיו תיאור מרטיט על אשר חווה בעצמו.

בבית הוריו שאוקראינה שמע מעט על צדיקים, בהם אדמו"רי בית ריזין - סדיגורה, טשורטקוב, הוסיאטין וכדו' - אך גם אם נצתה בלבו גחלי רוממות, לא נופחה בהן אש והן דעכו ועומעמו. בבחרותו התרחק וירד מן הדרך, כשהצטרף למועדון חלוצים שסחו בלהט על ישוב ארץ ישראל ובלגע על תורת ישראל. לימים, אף עלה ארצה וסבר שיגשים את חלום החלוציות. בפועל, התפרדה החבילה והתפרקה החבורה, והוא מצא עצמו נשטף בשגרת החיים וטרדותיהם. אט-אט התקרב למקורות ושב למורשת אבותיו, קבע מקומו בבית כנסת לתפילה ולשיעורי תורה, התחזק בשמירת שבת קודש ואף החליט לקבוע לעצמו שיעור ב'אור החיים' הקדוש, כפי שראה בנעוריו שאביו ז"ל נהג כן.

לפני כשבעים, סיפר, תוך כדי שינה, חש לפתע תעוקה בלתי מוסברת בחזהו, לבו כמו חדל לפעום ונשימותיו ככדו עד מחנק. הוא שקע בחשכה, ושקיעתו הפכה להיות כמין 'טיסה מהירה' במנהרה אינסופית, עד שנפלט לישטח עצום מיימים שהיה שטוף באור עז שכמותו לא ראה וחש מעורו. המום ונסער נדהה לראות את כל קרוביו שנפטרו מכבר, שהם באים לקראתו ומקדמים אותו בפנים מאירות ומחייכות. עודו משתאה על המחזה, באו דמויות אחרות, אחוזהו בלפיתה והובילוהו לאולם שמיד התברר לו שהוא-הוא 'בית דין של מעלה'. ליד השולחן הגדול שניצב במרכז האולם ישבו שני אנשים בעלי הדרת פנים. אלו היו שופטיו, הבין מיד. רגליו כמו ניטעו במסמרות לרצפת האולם, והפחד מפני דינו העומד להיפתח היה בלתי ניתן להכלה. ההמתנה נמשכה זמן מה, שכן הדיין השלישי עדיין לא הופיע במקום. זמן מה לאחר מכן נכנס הדיין השלישי, ופניו מאירות בזו שלא מעלמא הדין.

בטוח היה כי מיד יצוצו מיימינים ומשמאילים, סנגורים וקטגורים, מליצי יושר ומלמדי חובה, ויציפו את אולם בית הדין במעשיו עלי אדמות. אלא שמיד נשמע קולו של אב בית הדין השואל: "האם הגיעה שעתו של אדם זה להיפטר מן העולם?". ומיד הוסיף: "מדוע שלא ניתן לו להמשיך לחיות... הרי לומד הוא בקביעות ב'אור החיים' הקדוש. הבה נאפשר לו להמשיך בלימוד קדוש זה". על אתר הוציאוהו מן האולם, ועוד בטרם היה סיפק בידו לעכל את שאירע - חש באותה 'טיסה מהירה', והפעם בכיוון ההפוך.

הוא התעורר שטוף זיעה. רעד בלתי נשלט אחז בו. אך הוא הצליח להירגע, תוך שהוא מבטיח לעצמו כי מכאן ואילך הוא יתמיד ביתר קביעות בלימוד שהתגלה כמציל חיים וכמאריך ימים. עד שהאיר השחר ובני משפחתו ניעורו משנתם, היה רגוע דיו כדי להחליט שלא לשתפם במאורעות המסעירים שחווה וחוזה.

שבועיים לאחר מכן - בבוקרו של אותו יום - נזקק להגיע לתל אביב לצורך עסקיו. כמה שעות חלפו והוא המשיך בדרך, כאשר נקלע למדרכה השמאלית העולה מרחוב בן יהודה לרחוב אלנבי. לפתע, נעתקה נשימתו מפיו וכמעט כרע וקרט. מולו פסעו באיטיות שלושה אנשים, ומיד הבחין כי אינם שוים במעלתם, אלא שניים מהם מלווים את האמצעי. באמצע פסע אותו איש צדיק ש...שפט אותו לחיים. לפני שבועיים, בבית דין של מעלה. הוא החליט להיצמד אליהם ולעקוב אחריהם. אגב טיול נעצרו האנשים ליד חנות לממכר תשמישי קדושה, והוא ניצל את ההזדמנות ללחוש על אזנו של אחד המלווים ולהתעניין לזהותו של הצדיק. "הלא זהו הרבי מהוסיאטין, נכדו של קדוש ישראל מריזין", השיב הלה.

לנגד עיניו קמו כל אותם סיפורים ששמע בילדותו ובערותו על אדמו"רי בית ריזין. כל אותן דמויות חסידיות אבודות, קמו לתחיה לנגד עיניו. דמעות החלו לזלוג במורד לחייו, והוא החליט להמשיך ולעקוב עד שיגלה את מקום משכנו של הצדיק. היה זה בשעות אחר הצהריים, ובעוד הרבי נכנס לביתו נאוה קודש - חיפש האיש ומצא את פתחו של בית המדרש. הוא השתתף בתפילות מנחה וערבית, כאשר הוא הצליח גם למצוא את חלון חדר התפילה של הרבי הפונה לחדר האורחים הגדול, משם הביט מוקסם בדמותו מאחור בשעה שהוא ניצב ושוטח תפילה. איש מן הנוכחים לא חש את שטערו רגשותיו. הוא - ולא הם - ידע, כי הצדיק הניצב לפניו, ראשו מגיע השמימה וכוחו רב מהשגה.

לאחר התפילה ביקש להיכנס אל הקודש פנימה. בהיכנסו, פנה אליו הרבי ושאל לשמו ולמעשיו. הוא לא התאפק והשיב: "וכי עלי להגיד מי אני ומה מעשיתי? הרי הרבי שפט אותי לפני שבועיים", ובמלים אלו פרץ בכי סוער. הרבי ישב שקוע בשרעפיו, ולאחר שברגע מבכיו הושיט ידו הקדושה ואמר: "נו, יאריך ה' ימך ושנתך בטוב, ברכה והצלחה" - וכבר עומדות היו רגליו מחוץ לקיטונו.

חיי עולם נטע בתוכנו

כתב רבינו (פרשת ראה יא, כז) וז"ל: "כי השמיעה בתורה הוא תענוג מְפָלָא וּמְחִיָּה הַנְּפֶשֶׁת כְּאוֹמְרוֹ (ישעיה נה) "שָׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם", וְהַמְרִיֵּשׁ בְּטַעַם הַתּוֹרָה תְּשִׁיחֲנוּ נַפְשׁוֹ כִּי עָלְיוֹ לְשִׁלְמֵס גְּמוּל טוֹב לְנוֹתָן מִתְּנָה טוֹבָה מִפְּלֹאת וְאִין צְרִיךְ לֹמַר שְׂאִין לְתַבְעֵי שְׂכָר עָלֶיהָ.

כך כותב תלמידו של רבינו בספר 'מאור החיים' (עמוד 10):

שָׁמְעֵתִי מִפִּי מוֹרֵי קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, וְכֹה אָמַר: "יִשְׁמְחוּ הַשְּׂמִים וְתִגַּל הָאֶרֶץ", שְׁכַל דְּבָרֵי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה אֵין לָהּ תוֹר, אֶלָּא כְּלָה מְלָאָה סוּדוֹת וְרַמְזִים. אֲשֶׁרֵי הַגְּבַר שֶׁתּוֹרָתוֹ אָמְנָתוֹ, וּמִכֵּין וְרוֹאָה אֹרֵךְ הַתּוֹרָה.

עיקר המטרה במצוות 'כתיבת ספר תורה' כדי ללומדה

באור החיים הקדוש פרשת וילך על הפסוק "וַעֲתָה כָּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמָּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְיָהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבִנְיַי יִשְׂרָאֵל" (דברים לא, יט) כתב רבינו וזה לשון קודשו:

שְׁלֹשׁ מִצְוֹת צָנָה ה': אַחַת לְכַתֵּב, שְׁנִית לְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁידְעוּ כִּנְנַת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה, שְׁלִישִׁית לְשִׁמְיָהּ בְּפִיהֶם לִידַע קְרִיאָתָהּ, וְשִׁלְשֹׁתָן עֲשֶׂה מְשֶׁה דְּכֹתִיב "וַיִּכְתַּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה", ב. "וַיְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", ג. "וַיַּדְבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנוֹי כָּל קֹהֵל יִשְׂרָאֵל אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת", פְּרוּשׁ, קְרָא אוֹתָהּ בְּגִרְסָא לְהֶם בְּדָרְךְ שִׁידְעוּ לְאַמְרָה בְּדָרְךְ שְׂאָמְרָה לְהֶם, וְהוּא אוֹמְרוֹ שִׁמְיָה בְּפִיהֶם. עַכְל"ק.

ובספר **חסד לאברהם** (ברודנא, חלק א עמוד לא) כתב ללמוד מדברי רבינו שיש מצוה לכל איש מישראל שיהיה לו ספר תורה וילמוד בה, שהרי מצות כתיבת ס"ת למדים אנו מן הכתוב הזה שנאמר "ועתה כתבו לכם", והיינו שאף שציווי זה נאמר למשה, מכל מקום מזה שנאמר "לכם" בלשון 'רבים' למדים אנו שזהו ציווי על כל ישראל שיכתבו ספר תורה.

ולפי דברי רבינו נכלל בכתוב זה ציווי נוסף, שמשא ילמדה לבני ישראל, וכמו שהציווי של הכתיבה היא לכל ישראל, כמו כן ציווי זה הוא גם כן לכל ישראל. ומסיק שאלו שתי המצוות מוטלים על כל ישראל, א. מצות כתיבת ספר תורה. ב. שיהיה לו ספר תורה וילמוד בה.

רבינו הקדוש כתב ספר תורה בכתב יד קדשו בכתב הנקרא 'וועליש'

בשו"ת **מהרש"ם** (חלק ב סימן קכ) נשאל על ספר תורה שכתב סופר אומן נפלא בכתב 'וועליש', וערער רב אחד על הכתב 'וועליש', ומאריך המהרש"ם שם לברר שאין שום פסול ופקפוק בכתב 'וועליש', ומסיק: "סוף דבר, כי גם ידי תכון עמו להתיר לכתוב הס"ת בכל מיני הידור בכתב 'וועליש', וגם פה יש כמה ספרי תורה בכתב 'וועליש' וקורין בהם לכתחלה".

ובמפתחות שבסוף הספר כתב המהרש"ם: "והועד לפני מבני הרה"ג מו"ה יצחק נ"י היושב כעת בעיה"ק ירושלים תוב"ב, שראה שם ספר תורה בכתב יד של הגה"ק בעל אור החיים, והיא כתובה בכתב וועליש".

ובספר 'שר התורה' (עמוד 343) מסופר על הגה"ק מטשעביץ זי"ע שנשאל ע"י האדמו"ר רבי יעקב יוסף מסקוירא זצ"ל שאדם אחד נדב לבית מדרשו ספר תורה בכתב 'וועליש' והתנה שיקראו בו במשך שנה, ואח"כ קיבל ספר תורה בכתב רגיל. והשיב שיקראו בס"ת בכתב 'וועליש' בשבת קודש במנחה, כי ספר תורה שהאור החיים הקדוש היה קורא בו, גם אנחנו יכולים לקרוא בו.

ובשו"ת רבי אליהו גוטמאכר (אורח חיים סימן ה) כתב שהגה"ק רבי עקיבא אייגר זצוק"ל היה לו ספר תורה הכתובה בכתב 'וועליש' הספרדי.

ובשו"ת שיח יצחק (סימן כא) מביא בשם הרבה גדולי עולם, שקראו בספר תורה בכתב 'וועליש', וכן כמה קהילות אשכנז שיש בהם ספרי תורה כאלו, ואין פוצה פה. והביא גם מה שכתב הגה"ק רבי נתן אדלר זצוק"ל וזה לשונו: "פוק חזי מה עמא דבר, שכותבים ס"ת ותפילין בכתב שקורין 'וועליש', וישנו פה קהלתינו פרנקפורט דמיין, כמה ספרי תורה הנכתבים כן, ונקראים בציבור מדי שבת בשבתו, ואין פוצה פה ומצפץ.